

**CRNA GORA
ZAVOD ZA ZAPOŠLJAVANJE
CRNE GORE**

**PROGRAM RADA
ZA 2026. GODINU**

Podgorica, januar 2026. godine

Sadržaj

UVOD	3
I. POLAZNE OSNOVE I AKTUELNA KRETANJA NA TRŽIŠTU RADA.....	4
Pregled kretanja na tržištu rada u 2025. godini.....	4
II. PLANIRANE MJERE I AKTIVNOSTI ZAVODA ZA ZAPOŠLJAVANJE CRNE GORE ZA 2026. GODINU.....	7
Evidencije, statistika i istraživanja u oblasti zapošljavanja	7
Informacioni sistem Zavoda	8
Prava za vrijeme nezaposlenosti.....	11
Priprema za zapošljavanje i posredovanje pri zapošljavanju	12
Mjere i programi aktivne politike zapošljavanja	16
Fond za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje lica sa invaliditetom	25
Sektor za ugovaranje i finansiranje sredstava EU podrške.....	27
Odjeljenje za projekte.....	28
Odjeljenje za unutrašnju reviziju.....	29
III. FINANSIJSKI OKVIR ZA REALIZACIJU POLITIKA TRŽIŠTA RADA ZAVODA ZA ZAPOŠLJAVANJE CRNE GORE ZA 2026. GODINU	322

UVOD

Zakonom o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti (»Sl. list CG, broj 27/2019 i 29/2025), članom 76, propisano je, da Upravni odbor Zavoda za zapošljavanje Crne Gore donosi godišnji Program rada i finansijski plan. Članom 38 propisano je da se mjere aktivne politike zapošljavanja sprovode kroz programe koje donosi Upravni odbor Zavoda i da Zavod može sprovoditi i druge mjere aktivne politike zapošljavanja u zavisnosti od potreba tržišta rada i identifikacije ciljnih grupa, koje su utvrđene u Programu rada Zavoda.

Zakonom o Budžetu Crne Gore za 2026. godinu u dijelu mjera i aktivnosti koji sprovodi Zavod za zapošljavanje, opredijeljeno je 31.519.072,00 Eur. Od navedenih finansijskih sredstava 25.800.000,00 Eur se odnosi na mjere i aktivnosti koje sprovodi Fond za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje lica sa invaliditetom, a 5.719.072,00 Eur za realizaciju mjera aktivne politike zapošljavanja.

Programom rada Zavoda za zapošljavanje Crne Gore obuhvaćene su mjere i aktivnosti koje u 2026. godini planira da sprovodi Zavod za zapošljavanje Crne Gore.

Program rada Zavoda za zapošljavanje za 2026. godinu sistematizovan je u tri dijela:

- U **prvom dijelu**, u sažetoj formi, prikazane su osnovne karakteristike kretanja na tržištu rada u 2025. godini, u komparaciji sa 2024. godinom (Godišnjim izvještajem o radu Zavoda za zapošljavanje za 2025. godinu dati su detaljniji podaci);
- U **drugom dijelu** prikazani su osnovni elementi realizacije mjera i aktivnosti u kojima je nosilac ili partner u realizaciji Zavod za zapošljavanje, a koje će Zavod realizovati u 2026. godini;
- U **trećem dijelu** dat je finansijski okvir za realizaciju politika tržišta rada Zavoda za zapošljavanje Crne Gore za 2026. godinu.

I. POLAZNE OSNOVE I AKTUELNA KRETANJA NA TRŽIŠTU RADA

Pregled kretanja na tržištu rada u 2025. godini

Osnovne karakteristike ostvarenih kretanja na tržištu rada prema indikatorima Uprave za statistiku Crne Gore – **MONSTAT-a** kao šireg uvida u cjelinu kretanja i stanja na tržištu (uporedni podaci **Ankete o radnoj snazi** za III kvartal 2025. godine i III kvartal 2024. godine):

- Broj aktivnog stanovništva se smanjio sa 323.200 na 317.200 ili za 1,9%.
- Stopa aktivnosti stanovništva starosti preko 15 godina je u III kvartalu 2025. godine u odnosu na III kvartal 2024. godine smanjila se za 2,5 p.p. sa 64,5% na 62,0%. Stopa aktivnosti muškaraca, se smanjila a za 2,1 p.p. (sa 69,8% na 67,7%), a stopa aktivnosti žena se smanjila za 2,8 p.p. (sa 59,3% na 56,5%).
- Ukupna zaposlenost se u III kvartalu 2025. godine u odnosu na III kvartal 2024. godine smanjila za 0,8% (sa 287.600 na 285.300), pri čemu je udio poljoprivredne djelatnosti u ukupnoj zaposlenosti povećan sa 4,3% na 4,4%, dio nepoljoprivrednih djelatnosti povećan sa 18,9% na 19,1%, dok je udio zaposlenosti u uslužnoj djelatnosti smanjen sa 76,8% na 76,5%.
- Stopa zaposlenosti za lica preko 15 godina se smanjila sa 57,4% na 55,8% ili za 1,6 p.p. Kod muškaraca je smanjena sa 62,3% na 59,8% (2,5 p.p.), a kod žena sa 52,7% na 51,9% (0,8 p.p.). Stopa zaposlenosti kod starosne grupe 15-64 godine je porasla sa 65,5% na 67,2% (1,7 p.p.), kod muškaraca sa 69,6% na 70,0% (0,4 p.p.), a kod žena sa 61,4% na 64,2% (2,8 p.p.).
- U strukturi zaposlenih povećano je učešće onih koji imaju stalno zaposlenje, odnosno ugovor o radu na neodređeno vrijeme (sa 67,1% na 73,8%) dok je smanjeno učešće onih koji imaju ugovor o radu na određeno vrijeme (sa 32,9% na 26,2%).
- Učešće primorskog regiona u ukupnoj zaposlenosti u III kvartalu 2025. godine bilo je 28,71%, središnjeg 51,63% i sjevernog 19,66%, što u odnosu na III kvartal 2024. godine (24,91% : 53,46% : 21,63%) predstavlja povećanje udjela primorskog a smanjenje udjela sjevernog i središnjeg regiona.
- Broj nezaposlenih se, po Anketi o radnoj snazi, u III kvartalu 2025. u odnosu na III kvartal 2024. godine, smanjio sa 35.600 na 31.900 ili za 10,39%.
- Stopa nezaposlenosti, prema podacima Monstata, je smanjena sa 11% na 10,1%, kod muškaraca je povećana sa 10,8% na 11,6%, a kod žena je smanjena sa 11,2% na 8,2%. Stopa nezaposlenosti u Evropskoj uniji u oktobru 2025. godine bila 6% i nešto je viša u odnosu na oktobar 2024. godine kada je iznosila 5,8%.
- Kod mladih uzrasta 15-24 godine stopa aktivnosti je povećana sa 45,2% na 46,2%, stopa zaposlenosti se povećala sa 35,5% na 41,3%, a stopa nezaposlenosti je smanjena sa 21,5% na 10,5%. Stopa nezaposlenosti mladih u EU u oktobru 2025. godine je bila 15,2% i viša je za 0,3 p.p. u odnosu na oktobar 2024. godine (14,9%).

- Prema Anketi, od ukupnog broja zaposlenih u III kvartalu 2025. godine 14,1% lica je bilo samozaposleno odnosno bavilo se nekim vidom preduzetništva, što je manje za 3,3 p.p. u odnosu na III kvartal 2024. godine (17,4%). Mušku populaciju karakteriše značajno veći stepen preduzetničke aktivnosti, odnosno sopstveni posao posjeduje 19,0% zaposlenih muškaraca, dok ovaj vid karakteriše svega 8,5% zaposlenih žena.
- Prema podacima Monstata, prosječan broj registrovane zaposlenosti u periodu I – XI 2025. godine iznosio je 270.119, što je više za 5% u odnosu na isti period 2024. godine (257.355).
- Povećanje zaposlenosti zabilježeno je u svim sektorima, osim u sektorima informisanje i komunikacije, gdje je prosječno zapošljavanje smanjeno za 2,1% i u vađenje rude i kamena - smanjeno za 1,2% u 2025. godini u odnosu na 2024. godinu. Najveće povećanje prosječnog broja zaposlenih u periodu od I – XI 2025. godine, u odnosu na uporedni period prethodne godine, ostvareno je u: građevinarstvu – 13,3% (22.134:19.543), poslovanju nekretninama – 10,3% (3.685 : 3.341), uslugama smještaja i ishrane – 7,5% (29.011 : 26.995), prerađivačka industrija – 7,1% (16.710 : 15.607), finansijskim djelatnostima – 6,9% (4.951 : 4.631), itd.

Osnovne karakteristike ostvarenih kretanja na tržištu rada u 2025. godini prema podacima o registrovanoj nezaposlenosti, odnosno evidencijama **Zavoda za zapošljavanje:**

- Na evidenciji Zavoda za zapošljavanje **na dan 31. decembar 2025. godine nalazilo se 28.298 nezaposlenih lica** (od toga je 17.152 žena ili 60,61%). U odnosu na 31.12.2024. godine (33.037 lica, a od toga 19.694 žene ili 59,61%) broj nezaposlenih je smanjen za 4.739 lica ili za 14,34%.
- **Stopa registrovane nezaposlenosti** u novembru 2025. godine je bila 9,54%, a u novembru 2024. godine 11,40%. **Prosječna stopa nezaposlenosti za 11 mjeseci 2025. godine** je bila 9,63%, a u 11 mjeseci 2024. godine 11,95%.
- **Regionalno, broj nezaposlenih** smanjen je u svim regionima, a procentualno najviše u središnjem regionu – 19,89% odnosno za 2.297 lica, u primorskom – 14,53% odnosno za 512 lica i u sjevernom – 10,74% odnosno za 1.930 lica.
- Zaposlenje **preko jedne godine traži 20.204 lica ili 71,39%** od ukupnog broja nezaposlenih na evidenciji Zavoda (na dan 31.12.2024. godine 24.385 lica ili 73,81%), **preko tri godine** 16.537 lica ili 58,44% nezaposlenih (31.12.2024. godine 19.187 lica ili 58,08%), **a preko 5 godina** 12.165 lica ili 42,99% (31.12.2024. godine 11.949 lica ili 36,17%).
- Lica **starosti do 29 godina** ima 5.531 ili 19,54% od ukupnog broja nezaposlenih (na dan 31.12.2024. godine 7.227 ili 21,87%), a **preko 50 godina** 10.845 ili 38,32% (na dan 31.12.2024. godine 11.451 ili 34,66%).
- **Učešće nezaposlenih bez radnog staža** u ukupnoj nezaposlenosti povećao se sa 45,83% na 46,51%, dok je učešće nezaposlenih sa stažom smanjio sa 54,17% na 53,49%.
- Tokom 2025. godine u evidenciju Zavoda za zapošljavanje se **prijavilo 17.028 lica** (10.159 žena ili 59,66%). Od navedenog broja, broj lica koja se prvi put prijavljuju je 4.079 ili 23,95%, dok se 12.949 lica ili 76,05% već prijavljivalo na evidenciju Zavoda. U odnosu

na 2024. godinu prijavljeno je 1.768 lica manje ili 9,41% (u 2024. godini – 18.796 novoprijavljenih lica).

- U 2025. godini, **tražnja** za radnom snagom posmatrana kroz prijavljivanje slobodnih radnih mjesta, kao jedan od osnovnih pokazatelja apsorpcione moći tržišta, odnosno mogućnosti zapošljavanja, je manja u odnosu na 2024. godinu. U 2025. godini poslodavci su Zavodu za zapošljavanje prijavili 23.391 slobodno radno mjesto kroz 15.581 prijavu o slobodnim radnim mjestima. U odnosu na 2024. godinu, prijavljeno je 1.878 ili 7,43% manje slobodnih radnih mjesta (u 2024. godini prijavljeno je 25.269 slobodnih radnih mjesta).
- Učešće tražnje za srednjoškolicima (III, IV i V nivo kvalifikacija) se povećalo sa 44,92% na 46,21%, a nominalno je manje za 543 slobodna radna mjesta ili 4,78% (11.351:10.808), dok se učešće tražnje kod visokog obrazovanja (VI, VII i VIII nivo kvalifikacija) smanjilo sa 32,67% na 32,15%, a nominalno smanjilo za 734 slobodna radna mjesta ili 8,89% (8.254:7.520) i učešće nekvalifikovane i polukvalifikovane radne snage (I i II nivo kvalifikacije obrazovanja) u ukupnoj tražnji je manje u odnosu na prethodni period (22,41%:21,65%), a nominalno je manje za 601 slobodno radno mjesto ili 10,61% (5.664:5.063).

Tokom 2025. godine, a pogotovo u periodu od maja do septembra došlo je do značajnijeg smanjenja nezaposlenosti, uslijed sezonskog karaktera crnogorske privrede, a od tada ponovo dolazi do rasta registrovane nezaposlenosti.

Stanje na tržištu rada, koje je veoma složeno, sa nizom izazova koji ograničavaju, odnosno uslovljavaju povoljnija kretanja, može se svesti na sljedeće karakteristike:

- Niska stopa aktivnosti radne snage;
- Nedovoljna uključenost mladih, žena i drugih osjetljivih grupa na tržište rada;
- Regionalne razlike u zaposlenosti i nezaposlenosti;
- Izražena dugoročna nezaposlenost;
- Visok nivo neformalne zaposlenosti;
- Visok nivo zapošljavanja strane radne snage;
- Nedovoljna usklađenost ponude i tražnje;
- Izraženo učešće lica sa invaliditetom u ukupnoj nezaposlenosti i njihov nizak nivo uključivanja na tržište rada.

II. PLANIRANE MJERE I AKTIVNOSTI ZAVODA ZA ZAPOŠLJAVANJE CRNE GORE ZA 2026. GODINU

Evidencije, statistika i istraživanja u oblasti zapošljavanja

Cilj vođenja evidencija u oblasti zapošljavanja je sagledavanje stanja i kretanja na tržištu rada. Vođenjem evidencija u oblasti zapošljavanja obezbjeđuju se podaci za analize, statistička istraživanja, informacioni sistem u oblasti zapošljavanja, vođenje politike tržišta rada i optimalno korišćenje mjera aktivne politike zapošljavanja i raspoloživih finansijskih sredstava.

Kvalitetne evidencije i statistika tržišta rada predstavljaju polaznu osnovu za izradu istraživanja stanja i kretanja na tržištu rada u cilju cjelovitog sagledavanja tržišta rada i praćenja trendova.

Vođenje evidencija i izrada istraživanja u oblasti zapošljavanja predstavljaju poslove koji se permanentno obavljaju. Tokom 2026. godine, planiramo da nastavimo sa unapređenjem vođenja evidencije, pošto je u prošloj godini Zavod uveo novi informacioni sistem. Pratiće se primjena uputstava koja se odnose na prijavu i prestanak vođenja evidencije nezaposlenih lica i evidencije ostalih tražilaca zaposlenja u cilju jednoobraznog vođenja evidencija u svim organizacionim jedinicama Zavoda. Takođe se planira korigovanje postojećeg Uputstva o prijavi i prestanku vođenja evidencije o nezaposlenim licima i ostalim tražiocima zaposlenja jer je u prošloj godini bila izmjenjena Zakona o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti. Početkom 2026. godine Ministarstvo rada, zapošljavanja i socijalnog dijaloga treba da donese izmjenjen Pravilnik o sadržaju, obrascima i bližem načinu vođenja evidencija u oblasti zapošljavanja, kako bi mogli omogućiti nezaposlenim licima i ostalim tražiocima zaposlenja da se mogu prijaviti i online putem. U narednom periodu ćemo zajedno sa Sektorom za informatiku raditi na online modulima. Takođe planiramo pisanje i drugih uputstava koji se odnose na evidenciju nezaposlenih lica i ostalih tražilaca zaposlenja jer je proces digitalizacije u toku, pa je neophodno uspostaviti jednoobraznost vođenja evidencija na nivou svih područnih jedinica, sa pripadajućim biroima.

Neophodna je stalna koordinacija sa područnim jedinicama i pripadajućim biroima rada kako bi se evidencije vodile u skladu sa Zakonom o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti i Pravilnikom o sadržaju, obrascima i načinu vođenja evidencija u oblasti zapošljavanja. Kontinuirano unapređenje rada u dijelu evidencija u oblasti zapošljavanja je preduslov unapređenja procesa rada Zavoda.

U 2026. godini planiramo da nastavimo obilaske područnih jedinica i pripadajućih biroa rada u cilju prevazilaženja eventualnih problema u korišćenju aplikacije Posredovanje, kako bi i u narednom periodu riješili sve izazove i radili na unapređenju evidencija Zavoda. Takođe planiramo i iniciranje novih izvještaja u cilju praćenja unosa podataka u aplikacijama nezaposlenih lica i ostalih tražilaca zaposlenja.

Tokom 2026. godine nastaviće se rad na uvođenju korišćenja klasifikacije Evropske vještine, kompetencije, kvalifikacije i zanimanja (ESCO) kao zajedničkog referentnog okvira za zanimanja i vještine koje se koriste u oglasima za posao, biografijama (CV) i uslugama uparivanja poslova. Za realizaciju navedenog ključnog zahtjeva potrebno je usklađivanje Nacionalne klasifikacije zanimanja Crne Gore SKZ/08 sa klasifikacijom ESCO (Evropske vještine, kompetencije, kvalifikacije i zanimanja).

U 2026. godini, planira se nastavak aktivnosti vezanih za analize i istraživanja stanja i kretanja na tržištu rada, kao i pripreme analitičke i informatičke osnove za utvrđivanje politike zapošljavanja. U planu je i praćenje uticaja makro ekonomskih i demografskih kretanja na tržište rada, kao i analize ekonomskih, socijalnih i drugih kretanja i njihov uticaj na zaposlenost, zapošljavanje i nezaposlenost.

Tokom 2026. godine, kao i prethodnih godina, planira se izrada mjesečnih statističkih biltena, mjesečnih statističkih izvještaja, nedjeljnih statističkih izvještaja, polugodišnjeg i godišnjeg izvještaja o radu, Programa rada, Analize tržišta rada za potrebe upisne politike i drugih analiza u skladu sa potrebama.

Tokom 2026. godine planira se priprema metodologije i uputstava za uvođenje novih ili inoviranje postojećih statističkih izvještaja, kao i usaglašavanje statističkih izvještaja na osnovu kojih se utvrđuju pojedini indikatori na tržištu rada, sa izvještajima Eurostata i MOR-a. Nastaviće se saradnja sa institucijama koje se bave statističkim izvještajima kao i praćenje propisa koji se odnose na oblast zapošljavanja i statistiku tržišta rada. Objedinjavaće se dostavljeni podaci poslodavaca o zaposlenima kojima je isplaćena otpremnina. Nastaviće se primjena propisa koji se odnose na rad stranaca u Crnoj Gori u okviru nadležnosti Zavoda, priprema analitičkog materijala, kao osnove za utvrđivanje kvota za privremeni boravak i rad stranaca u 2026. godini, kao i kvartalne analize zapošljavanja i rada stranaca u Crnoj Gori.

U okviru Reformske agende za Instrument EU za reforme i rast 2024 – 2027. u 2026. godini Zavod će realizovati mjere i aktivnosti čiji je nosilac i u skladu sa definisanom metodologijom, uputstvima i implementacionim planovima u predviđenom formatu izvještavati o njihovom napretku.

Informacioni sistem Zavoda

TEHNIČKA INFRASTRUKTURA

Tokom 2026. godine, u okviru tehničke infrastrukture informacionog sistema Zavoda za zapošljavanje Crne Gore, planirane su redovne aktivnosti preventivnog, korektivnog, adaptivnog i perfektivnog održavanja korisničke, sistemsko-tehničke, mrežne i serverske infrastrukture, sa ciljem obezbjeđivanja stabilnog, bezbjednog i kontinuiranog funkcionisanja sistema.

U uslovima sve učestalijih i sofisticiranijih sajber prijetnji, poseban akcenat biće stavljen na jačanje bezbjednosti informacione infrastrukture. Planirana je nabavka 11 L3 PoE svičeva, koja će doprinijeti unapređenju bezbjednosti, efikasnosti i brzine prenosa podataka u mreži Zavoda, kao i stvaranju tehničkih preduslova za budući prelazak na IP telefoniju, čime bi se postepeno zamijenile klasične telefonske centrale.

Tokom 2026. godine nastaviće se kontinuirano proširivanje postojećeg SIEM (Security Information and Event Management) rješenja za centralizovano prikupljanje, korelaciju i analizu sigurnosnih logova, u cilju unapređenja sposobnosti predviđanja i blagovremenog reagovanja na bezbjednosne prijetnje.

Planirano je dodatno jačanje bezbjednosti email sistema kroz implementaciju naprednih zaštitnih mehanizama i dodatnih filtera za spam i phishing poštu.

Tokom 2026. godine planirano je sprovođenje simulacije IT bezbjednosnog incidenta (incident simulation), u cilju provjere spremnosti organizacije na reagovanje u slučaju sajber napada, prekida rada sistema ili gubitka podataka.

Poseban fokus biće stavljen na kontinuirano unapređenje sistema za backup i recovery, kako u aplikativnom, tako i u infrastrukturnom segmentu, uz redovno testiranje procedura povraćaja podataka.

U cilju unapređenja tehničke podrške zaposlenima, planirana je uniformizacija udaljenog pristupa korisničkim računarima kroz implementaciju jedinstvenog, sigurnog i komercijalno licenciranog rješenja za pristup svim računarima u mreži Zavoda. Istovremeno, planirano je značajno unapređenje postojećeg sistema za nadzor mreže i kritične infrastrukture, sa mogućnostima predikcije problema i automatskog obavještanja, koje će biti proširene i na radne stanice i ostale uređaje u mreži Zavoda.

Planirano je dalje identifikovanje kritičnih tačaka pasivne mrežne infrastrukture i, u skladu sa raspoloživim finansijskim sredstvima, sprovođenje dodatnih unapređenja.

S obzirom na visoke troškove potrošnog materijala, nastaviće se razvoj i unapređenje sistema kontrole štampe, sa ciljem racionalizacije potrošnje i smanjenja troškova nabavke tonera.

U zavisnosti od raspoloživih finansijskih sredstava, planirano je zaključivanje ugovora sa ovlašćenom kompanijom za profesionalni nadzor protivpožarnih, protivpoplavnih i protivprovalnih sistema. Imajući u vidu da vrijednost serverske opreme Zavoda premašuje 600.000 eura, kao i značaj zaštite zaposlenih, cilj je uspostavljanje neprekidnog (24/7/365) nadzora, uz jasno definisane planove reagovanja i održavanja.

Nastaviće se aktivnosti na uklanjanju elektronskog i opasnog otpada iz Zavoda, u skladu sa važećim propisima.

APLIKATIVNA INFRASTRUKTURA

Tokom 2026. godine planirane su redovne aktivnosti preventivnog, korektivnog, adaptivnog i perfektivnog održavanja postojećih aplikativnih rješenja i povezanih sistema.

Nastaviće se intenzivan rad na unapređenju i razvoju informacionog sistema Zavoda (eMplois), sa ciljem daljih usklađivanja, funkcionalnih izmjena i poboljšanja performansi, kao i identifikacije i otklanjanja uskih grla. Paralelno će se raditi na definisanju i uspostavljanju nefunkcionalnih zahtjeva informacionog sistema, u skladu sa potrebama Zavoda.

Tokom 2026. godine nastaviće se sveobuhvatna digitalizacija i razvoj aplikativnog modula za Fond za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje LSI.

U zavisnosti od dostupnosti i funkcionalnosti GSB portala, planirana je potpuna integracija i razmjena podataka putem GSB portala, kao i uspostavljanje interoperabilnosti sa najmanje tri

dodatne institucije čiji su registri od značaja za poslovanje Zavoda. Poseban fokus biće stavljen na uspostavljanje razmjene podataka sa registrom Ministarstva unutrašnjih poslova (CRS), kao i sa registrima Ministarstva prosvjete i Ministarstva sporta i mladih, uz napomenu da su ove aktivnosti uslovljene važećom pravnom regulativom i tehničkim kapacitetima navedenih institucija.

Nastaviće se tehničko usklađivanje informacionog sistema sa EURES mrežom, uz pripremu za uvođenje ESCO klasifikacije.

Sektor će pružati kontinuiranu tehničku podršku realizaciji projekta „Garancija za mlade“, uz obezbjeđivanje adekvatnog aplikativnog rješenja za izvještavanje po EMCO indikatorima.

U skladu sa raspoloživim finansijskim i kadrovskim resursima, planirana je izrada novog projektnog zadatka za funkcionalnost statističkog profilisanja, kao i eventualna izrada i implementacija ove funkcionalnosti u sistem eMplis.

Planiramo izradu više validacija u eMplisu kao i izrade više kontrolnih izvještaja kako bi se obezbijedio visok nivo kvaliteta podataka.

Tokom 2026. godine planiramo organizovati obilaske organizacionih jedinica Zavoda u kontinuitetu, a u cilju poboljšanja jedinstvenog korisničkog iskustva.

U kontinuitetu ćemo raditi na razvoju digitalnih vještina zaposlenih, kroz kontinuirane obuke i IT podršku.

OSTALO

Tokom 2026. godine nastaviće se primjena i dalji razvoj Scrum metodologije, uz dodatno unapređenje dosljednosti i prilagođavanje agilnog pristupa specifičnostima institucionalnog okruženja.

Planiran je nastavak obuka IT kadra Zavoda u oblasti administriranja i upravljanja sistemom eMplis, u cilju unapređenja kompetencija zaposlenih, naročito u oblasti administracije i rada nad bazom podataka.

U skladu sa mogućnostima, planirano je omogućavanje pohađanja naprednih stručnih obuka, naročito u oblastima informacione bezbjednosti, interoperabilnosti i vještačke inteligencije.

Planirane su posjete domaćim i međunarodnim IT događajima, kao i organizacija studijskih posjeta evropskim zavodima za zapošljavanje, u cilju razmjene iskustava i uvođenja savremenih praksi u IT segment poslovanja Zavoda.

Planiramo pilot-primjenu alata zasnovanih na vještačkoj inteligenciji u administrativnim i analitičkim procesima.

Tokom 2026. godine poseban fokus biće stavljen na izradu i unapređenje dokumentacije Sektora, te je planirano uspostavljanje standardizovane strukture tehničke i operativne

dokumentacije informacionog sistema, sa jasno definisanim pravilima čuvanja, ažuriranja i dostupnosti.

Planirano je da se izradi i usvoji:

- Katalog razmjene podataka i registara sa kojima Zavod ostvaruje interoperabilnost, uključujući svrhu razmjene, učestalost i pravni osnov;
- Procedura za „onboarding“ i „offboarding“ zaposlenih, sa aspekta IT pristupa i informacione bezbjednosti;
- Procedura za sprovođenje kvartalnih internih tehničkih samoprovjera mrežne i serverske infrastrukture;
- Plan kontinuiteta poslovanja (BCP) i Plan oporavka od katastrofa (DRP);
- Interni IT portal znanja (knowledge base) za zaposlene;
- Pravilnik o načinu upotrebe hardversko-softverskih resursa;
- Pravilnik za postupanje prilikom nabavke, održavanja i uklanjanja hardversko-softverskih resursa;
- Pravilnik za postupanje prilikom otvaranja, izmjene, obustave i ukidanja sistemskih i tehnoloških naloga;
- Revizija i unapređenje postojećih procedura;
- Definisanje vlasnika podataka po ključnim registrima i modulima informacionog sistema;
- Evidencija ključnih IT rizika i mjera ublažavanja;
- Dokument ključnih poslovnih pravila ugrađenih u aplikativne module, radi dugoročne održivosti i lakšeg unapređenja sistema;
- Srednjoročni IT Roadmap-a Zavoda, kao krovni dokument za planiranje razvoja informacionog sistema.

Prava za vrijeme nezaposlenosti

Pod uslovima propisanim Zakonom o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti („Službeni list CG”, broj 24/19 i 29/25), nezaposleno lice može da ostvari pravo na:

- novčanu naknadu za vrijeme nezaposlenosti,
- novčanu pomoć i naknadu troškova prevoza za vrijeme obrazovanja i osposobljavanja i uključivanja u druge mjere usmjerene na povećanje zaposlenosti, odnosno smanjenje nezaposlenosti,
- jednokratnu novčanu pomoć i naknadu putnih i selidbenih troškova, ako zasnuje radni odnos na neodređeno vrijeme van mjesta prebivališta.

U 2026. godini u dijelu ostvarivanja prava za vrijeme nezaposlenosti obavljace se sljedeće aktivnosti, koje se odnose na:

- odlučivanje u prvostepenom postupku za ostvarivanje prava za vrijeme nezaposlenosti;
- praćenje i primjenu propisa iz oblasti rada i zapošljavanja kod ostvarivanja prava za vrijeme nezaposlenosti;
- obezbjeđivanje jedinstvene primjene propisa kod ostvarivanja prava za vrijeme nezaposlenosti;

- pružanje stručne pomoći podružnim jedinicama u vezi primjene propisa koji se odnose na ostvarivanje prava za vrijeme nezaposlenosti i koordinaciju rada podružnih jedinica u cilju jednoobraznog načina rada;
- davanje predloga mjera za unapređenje rada;
- pripremu informacija i izvještaja o pravima za vrijeme nezaposlenosti;
- primjenu međunarodnih sporazuma o socijalnom osiguranju u dijelu osiguranja od nezaposlenosti.

Zakonom o Budžetu Crne Gore za 2026. godinu za pasivne mjere tržišta rada predviđena su finansijska sredstva u iznosu 26.107.500,00 Eur, i to:

- novčana naknada nezaposlenim licima – 26.000.000,00 Eur,
- novčana pomoć nezaposlenim licima – učesnicima programa 107.500,00 Eur.

Priprema za zapošljavanje i posredovanje pri zapošljavanju

Priprema za zapošljavanje

Planiranje programskih aktivnosti za 2026. godinu, u dijelu pripreme za zapošljavanje, definisano je Zakonom o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti. Prilikom planiranja aktivnosti vodilo se računa da se u kontinuitetu, u skladu sa prepoznatim potrebama, može obezbijediti adekvatna podrška svim nezaposlenim licima i ostalim tražiocima zaposlenja.

S ciljem podizanja zapošljivosti nezaposlenih lica i ostalih tražilaca zaposlenja, Zavod za zapošljavanje Crne Gore će u 2026. godini nastaviti sa unapređivanjem usluga pripreme za zapošljavanje.

U biroima rada će se intenzivirati pružanje usluga **informisanja i savjetovanja** radi povećanja zapošljivosti i zapošljavanja. Navedeni stručni tretmani su usmjereni na prepoznavanje individualnih potreba nezaposlenih lica i ostalih tražilaca zaposlenja i pružanje pomoći i podrške u sagledavanju trenutne situacije i predočavanju mogućnosti daljeg profesionalnog razvoja. Savjetnici će pružati stručnu pomoć nezaposlenim licima i ostalim tražiocima zaposlenja, kako u izboru, traženju i prihvatanju zaposlenja, tako i motivisanju za sticanje znanja i vještina potrebnih za povećanje zapošljivosti kroz usluge pripreme za zapošljavanje i/ili uključivanjem u neki od programa aktivne politike zapošljavanja, za vrijeme dok se nalaze u evidenciji Zavoda. Usluge informisanja i savjetovanja će se, osim kroz individualni rad, kontinuirano pružati kroz organizovanje seminara (radionica), kao metode grupnog rada sa nezaposlenim licima.

Sve aktivnosti usmjerene na povećanje zapošljivosti nezaposlenih lica definišu se **Individualnim planom zapošljavanja**, a prate i dopunjavaju kroz **konsultacije** koje će se realizovati u skladu sa dinamikom koju će definisati savjetnici za evidenciju i posredovanje pri zapošljavanju. Aktivnosti koje se odnose na povezivanje ostalih tražilaca zaposlenja sa poslodavcima definišaće se **Planom posredovanja**, koji obuhvata popis poslova za koje je lice raspoloživo za rad.

Kako bi se nezaposlena lica podstakla da iskažu zainteresovanost za uključivanje u programe aktivne politike zapošljavanja i aktivnije traženje zaposlenja, u 2026. godini se planira intenziviranje *motivacijskih savjetovanja (radionica)*, koje će se u biroima rada odvijati u kontinuitetu. U tom smislu, nezaposlenim licima biće na raspolaganju čitav set seminara sa različitim programima. Osim programa za pripremu za sezonsko zapošljavanje i mobilnost, seminara za razvijanje preduzetničkih vještina, vještina upravljanja karijerom i vještina predstavljanja sebe poslodavcu, nezaposlenim licima, u zavisnosti od kategorije zapošljivosti, će biti ponuđeni i seminari za unaprijeđenje tehnika traženja posla, seminar za integraciju uslovno zapošljivih lica, za aktivaciju teže zapošljivih lica i po potrebi seminar za uključivanje u mjere aktivne politike zapošljavanja. U 2026. godini planira se razvoj programa seminara u cilju afirmacije volonterskog rada, kao i drugih programa, u skladu sa potrebama određene ciljne grupe.

U toku 2026. godine nastaviće se pružanje podrške biroima rada u cilju prevazilaženja eventualnih problema u korišćenju aplikacije *Posredovanje* i inicirati izrada izvještaja za praćenje procesa rada.

Kada je u pitanju tehnologija rada, u cilju podizanja kvaliteta usluga profilisanja, informisanja, savjetovanja, motivisanja, izrade individualnog plana zapošljavanja i ujednačavanja procesa rada, u 2026. godini planirana je edukacija savjetnika u biroima rada. U tom smislu, unaprijeđenje kapaciteta savjetnika za evidenciju i posredovanje pri zapošljavanju planirano je kako kroz edukaciju od strane spoljnih izvođača (kroz projektne aktivnosti), tako i kroz radne posjete koje će kombinacijom individualnog i grupnog rada omogućiti savjetnicima ovladavanje metodama i tehnikama rada sa nezaposlenim licima. Cilj kojim će se težiti je da tehnologija rada u Zavodu bude ujednačena kako bi svakom nezaposlenom licu bila pružena usluga istog kvaliteta, bez obzira na biro rada u čijoj se evidenciji nalazi. Posebna pažnja biće usmjerena na rad sa osjetljivim grupama, poput korisnika materijalnog obezbjeđenja, mladih i žena, u skladu sa ciljevima Reformske agende za Instrument EU za reforme i rast 2024–2027. godina. S tim u vezi planirano je jačanje saradnje biroa rada sa lokalnim centrima za socijalni rad u dijelu socijalne aktivacije korisnika materijalnog obezbjeđenja.

Tokom 2026. godine pružaće se podrška u realizaciji pripreme za zapošljavanje mladih nezaposlenih lica koji se budu registrovali kao korisnici programa Garancija za mlade u pilot opštinama Bijelo Polje, Nikšić i Ulcinj. Osim toga, nastaviće se sa unaprijeđivanjem IT rješenja za evidentiranje, praćenje i izvještavanje o učesnicima ovog programa.

Pored navedenog, postupaće se po inicijativama područnih jedinica u skladu sa procedurom *»Izrada i implementacija smjernica, uputstava, programa stručne pomoći za unapređenje usluga informisanja, savjetovanja, izrade individualnog plana zapošljavanja«* koja područnim jedinicama omogućava da, u skladu sa prepoznatim potrebama, pokrenu *inicijativu za razvoj nove usluge i/ili unaprijeđenje postojeće*, s ciljem zadovoljenja potreba nezaposlenih lica ili određene ciljne grupe nezaposlenih lica u povećanju njihove zapošljivosti.

Rad sa poslodavcima

Zavod za zapošljavanje Crne Gore će u 2026. godini nastaviti sa realizacijom i unapređenjem sljedećih usluga poslodavcima:

- Posredovanje pri zapošljavanju (oglašavanje slobodnih radnih mjesta, neposredno povezivanje poslodavaca i nezaposlenih lica, odnosno ostalih tražioca zaposlenja,

prethodna selekcija nezaposlenih lica i ostalih tražilaca zaposlenja, profesionalna selekcija nezaposlenih lica i ostalih tražilaca zaposlenja);

- Posjete poslodavcima;
- Anketiranje poslodavaca;
- Pravna i tehnička pomoć prilikom zasnivanja radnog odnosa, a po potrebi i ustupanje prostora poslodavcima za obavljanje intervjua sa nezaposlenima;
- Tematski sastanci, prezentacije, okrugli stolovi, sajmovi zapošljavanja i aktivnosti informisanja o promjenama i novim zakonskim rješenjima, procedurama iz oblasti rada i zapošljavanja.

Oglašavanje slobodnih radnih mjesta

Zakon o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti obavezuje svakog poslodavca da Zavodu dostavi prijavu o slobodnom radnom mjestu i da dostavi izvještaj o njenoj realizaciji. Besplatnom uslugom oglašavanja slobodnih radnih mjesta poslodavci imaju mogućnost da kroz prijavu o slobodnom radnom mjestu predvide javno oglašavanje slobodnog radnog mjesta, a Zavod, postupajući po zahtjevu poslodavca, ima obavezu da slobodno radno mjesto objavi na oglasnim tablama u područnim jedinicama i biroima rada, internet stranici Zavoda i u štampanim medijima. Na ovaj način informacija o slobodnom radnom mjestu najbrže stiže do svih zainteresovanih kandidata.

U 2026. godini su planirane aktivnosti koje će doprinijeti boljem i konkretnijem definisanju slobodnih radnih mjesta koja se putem obrasca E1 prijave dostavljaju Zavodu, a fokus će biti na organizovanom radu sa poslodavcima i udruženjima poslodavaca. Blagovremeno izvještavanje o realizaciji prijave o slobodnim radnim mjestima je važan aspekt, čijim unapređenjem će se bolje sagledati trendovi i deficiti radne snage na tržištu rada.

U 2026. godini je planirano organizovanje obuke, na temu E1 obrasca i online prijave poslodavaca, za zaposlene u svim područnim jedinicama Zavoda koji rade na poslovima oglašavanja slobodnih radnih mjesta.

Posredovanje u zapošljavanju

Prilikom prijavljivanja slobodnih radnih mjesta, poslodavac može zahtijevati od Zavoda uslugu posredovanja pri zapošljavanju. Na osnovu detaljnih informacija iz zahtjeva o vrsti radnog mjesta, uslovima rada i profilu kandidata, Zavod će preduzeti aktivnosti na informisanju nezaposlenih lica i ostalih tražilaca zaposlenja, organizovati pripremu i selekciju kandidata i o ishodu obavijestiti poslodavca.

Zavod će u narednom periodu posebno staviti akcenat na motivisanje poslodavaca da povećaju broj zahtjeva za posredovanjem kako bi priliku za rad dobio što veći broj lica sa evidencije nezaposlenih. Takođe, svi ljudski i prostorni kapaciteti Zavoda će poslodavcima biti na raspolaganju.

Kroz eksperetsku podršku, u toku 2026. godine, planira se analiza trenutne saradnje Zavoda sa poslodavcima, koja će u narednom periodu rezultirati preporukama eksperata za unapređenje usluga poslodavcima i administrativno-tehničko jačanje kapaciteta savjetnika za rad sa poslodavcima kroz organizovanje obuka.

U okviru svojih redovnih aktivnosti, Zavod će organizovati posjete poslodavcima jer je to prava prilika da im predstavi svoje usluge i mjere, kao i da kroz jedinstvene izvještaje o obilasku poslodavaca, dobije informacije o kadrovskim potrebama poslodavaca i na taj način zaokruži kvalitetnu ponudu slobodnih radnih mjesta, što će biti i dobra prilika da se posreduje licima sa evidencije nezaposlenih.

U narednom periodu, Zavod će intenzivno raditi na jačanju saradnje sa udruženjima poslodavaca, kroz zajedničke aktivnosti:

- Razmjene informacija, analiza i istraživanja iz djelokruga njihovih nadležnosti, s akcentom na identifikaciju potreba poslodavaca za radnom snagom;
- Saradnje u realizaciji zajedničkih projekata u cilju stvaranja uslova za kvalitetno povezivanje privrede i nezaposlenih lica (kroz realizaciju programa aktivne politike zapošljavanja i drugih programa sa ciljem povećanja zapošljivosti nezaposlenih lica)
- Poboljšanja kanala komunikacije sa poslodavcima,
- Definisanja i realizacije novih kanala komunikacije sa poslodavcima kao što su on-line platforme za povezivanje nezaposlenih lica i poslodavaca;
- Organizacije i realizacije sastanaka sa poslodavcima na teme vezane za radnu snagu i tržište rada.

Zavod će u 2026. godini realizovati aktivnosti u dijelu promocije sezonskog zapošljavanja. U tom cilju će učestvovati na sastancima sa udruženjima poslodavaca i njihovim članstvom i predstaviti im usluge i mjere koje Zavod realizuje. Takođe, Zavod će, kao i prethodnih godina, učestvovati u organizaciji sajma zapošljavanja „Summer Job 2026”, ali i na ostalim sajmovima u organizaciji poslodavaca i lokalnih uprava.

ODSJEK ZA EURES I POSREDOVANJE PRI ZAPOŠLJAVANJU U INOSTRANSTVU

Crna Gora je u finalnoj fazi procesa pridruživanja Evropskoj uniji. Evropska komisija je definisala završna mjerila za zatvaranje Pregovaračkog poglavlja 2 – Sloboda kretanja radnika i Pregovaračkog poglavlja 19 – Socijalna politika i zapošljavanje.

Završno mjerilo za zatvaranje Poglavlja 2 glasi: „Crna Gora treba da pokaže da ima adekvatne strukture i kapacitete za pravilno sprovođenje pravne tekovine u dijelu slobode kretanja radnika do pristupanja Evropskoj uniji“.

U skladu sa navedenim, Zavod mora dokazati da ima razvijene administrativno-tehničke kapacitete i institucionalnu spremnost da postane dio Eures mreže i pruža usluge svim ciljnim grupama u skladu sa Eures standardima. To znači da će u 2026. preduzimati sljedeće korake u cilju ispunjenja ovog završnog mjerila:

- Početak uspostavljanje EURES funkcija u Crnoj Gori i standarda tih funkcija;
- Dalje usaglašavanje crnogorskog zakonodavstva sa evropskim zakonodavstvom i donošenje zakonskih rješenja, kako bi se uspostavili standardi koji postoje u zemljama EU, a odnose se na načelo slobode kretanja radnika i prava koja iz toga proizilaze;
- Jačanje administrativnih kapaciteta kroz podizanje znanja, vještina i kompetencija zaposlenih na poslovima Euresa;
- Nadogradnja informacionog sistema tj. izrada novih programskih modula radi obezbjeđivanja potrebnog formata podataka koji se koristi u EURES mreži;

- Pripreme za uvođenje ESCO klasifikacija za potrebe Eures mreže koja će početi kroz modernizaciju nacionalne klasifikacije zanimanja (NKZ) i pripreme za mapiranje NKZ-a prema ESCO standardu. Za početak će se identifikovati i ukloniti zastarjeli, duplirani i konceptualno neodgovarajući kodovi. Uvodiće se rodno neutralna terminologija u skladu sa EU standardima i obezbijediti jasna struktura prema logici vještina i kompetencija. Postaviće se osnova za pripremu metodologiju za kontinuirano ažuriranje NKZ nakon uvođenja mapiranja.

U 2026. godini će se usvojiti Akcioni plan za Poglavlje 2 i izrada Pregovaračke pozicija za ovo poglavlje.

Zavod za zapošljavanje planira širenje saradnje sa drugim javnim službama za zapošljavanje u okviru aktivnosti vezanih za pružanje usluga našim građanima pri zapošljavanju u inostranstvu.

Poseban akcenat će se staviti na informisanje građana Crne Gore o procedurama i postupcima tokom traženja posla u inostranstvu i, eventualnog, apliciranja za vizu u cilju, prije svega, zaštite naših građana. Informisanje će se vršiti putem medija, sajta Zavoda, organizovanja sajмова zapošljavanja, telefonskim putem ili lično.

GARANCIJA ZA MLADE

Početkom 2026. se očekuje mišljenje EK na revidirani Plan implementacije GzM za 2026. i Plan implementacije za 2027. i 2028. godinu. Po dobijanju pozitivnog mišljenja EK, planovi će biti prosljeđeni Vladi Crne Gore na usvajanje.

Zavod će u 2026. nastaviti da sprovodi aktivnosti na realizaciji GzM u skladu sa revidiranim Planom implementacije za 2026. i Planom implementacije za 2027. – 2028. godinu.

Takođe, planirana je izrada prvog godišnjeg izvještaja o realizaciji GzM u skladu sa EMCO indikatorima.

Nastaviće se aktivnosti na sprovođenju Pilot projekta i priprema za širenje GzM na čitavu teritoriju Crne Gore.

Mjere i programi aktivne politike zapošljavanja

Pri planiranju programskih aktivnosti za 2026. godinu, iz okvira aktivne politike zapošljavanja definisane Zakonom o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti („Službeni list Crne Gore”, br. [24/19](#) i [29/25](#)), polazi se od:

- izražene nezaposlenosti lica izloženih riziku na tržištu rada;
- strukturne nezaposlenosti;
- potrebe implementacije i kordinacije mjera aktivne politike zapošljavanja, u skladu sa Reformskom agendom za period 2024-2027.;
- potrebe uvođenja inovativnog pristupa u rješavanju problema nezaposlenosti mladih, shodno Planu implementacije Garancije za mlade koji će se u 2026. godini realizovati u pilot opštinama: Nikšiću, Bijelom Polju i Ulcinju;

- potrebe implementacije i koordinacije programskih intervencija usmjerenih na rast zaposlenosti, koje su ujedno i preduslov za zadržavanje i mobilizaciju IPA III sredstava, i u konačnom
- potrebe da se ostvari odgovarajući kontinuitet u realizaciji mjera i programa aktivne politike zapošljavanja, u obimu usklađenom sa Zakonom o budžetu za 2026. godinu („Službeni list Crne Gore“, broj: 159/25) raspoloživim sredstvima za ovu namjenu.

Savremeni trendovi na tržištu rada u Crnoj Gori jasno ukazuju na potrebu snažnijeg povezivanja ponude radne snage sa potrebama privrede, posebno u segmentu zapošljavanja, razvoja vještina i kompetencija usklađenih sa zahtjevima tržišta. To potvrđuju i aktuelni indikatori tržišta rada koji, pored postepenog rasta ekonomske aktivnosti, istovremeno otkrivaju i strukturne slabosti u pogledu zapošljivosti domaće radne snage i dostupnosti odgovarajućih profila. Zato je, u periodu koji slijedi, prioritet usmjeriti resurse na povećanje zapošljivosti, razvijanje kvalifikovanih ljudskih resursa i otklanjanje prepreka ulasku u svijet rada.

U tom kontekstu, aktivne mjere zapošljavanja predstavljaju ključni instrument kojim Zavod doprinosi kreiranju zaposlenosti i razvoju kompetentne radne snage. Imajući u vidu da je uspješnost programskih aktivnosti u velikoj mjeri povezana sa spremnošću poslodavaca da preuzmu odgovornost za zapošljavanje učesnika programa, planirane programske aktivnosti zasnivaju se na konkretnim potrebama lokalnih tržišta rada i razvojnim prioritetima opština u kojima se realizuju. Na ovaj način osigurava se održivost zaposlenja učesnika programa i nakon isteka perioda subvencionisane podrške.

U skladu sa rezultatima programa iz prethodne godine, kao i preporukama iz implementacije Garancije za mlade 2024–2026, planira se primjena fleksibilnih, modularizovanih rješenja naročito u radu sa mladim NEET licima, uz fokus na praktične kompetencije, tranziciju u svijet rada i jačanje socijalne uključenosti. Ovakav pristup omogućava nastavak započetog testiranja programskih intervencija, preciznije mjerenje efekata i brže prilagođavanje programa dinamičnim lokalnim potrebama.

Reformska agenda Crne Gore 2024–2027. potvrđuje da je unapređenje aktivnih mjera zapošljavanja ključno za ekonomski rast, socijalnu koheziju i razvoj ljudskog kapitala. Dokument prepoznaje Garanciju za mlade kao reformsku mjeru usklađenu sa prioritetima Agende, uključujući razvoj intervencija za mladu NEET populaciju i jačanje veze između obrazovanja, obuka i zapošljavanja. Na nivou tržišta rada identifikovana je izražena strukturna neusklađenost ponude i tražnje što potvrđuje potrebu za većim uključivanjem lica u koncept cjeloživotnog učenja, razvoj praktičnih vještina i za jačanjem dualnog modela učenja. Istovremeno, Agenda identifikuje važnost mjera usmjerenih na posebno osjetljive grupe nezaposlenih lica, prevashodno žene, dugoročno nezaposlene i korisnike materijalnog obezbjeđenja. Paralelno sa tim, ciljevi Plana rasta za 2026. godinu dodatno osnažuju strateško opredjeljenje Zavoda u segmentu aktivacije nezaposlenih lica udaljenih od tržišta rada, kao i unapređenje procesa upravljanja programskim intervencijama.

Programska godina biće usmjerena na ciljanu podršku i unapređenje kvaliteta aktivne politike zapošljavanja. Mjere aktivne politike zapošljavanja će se jednim dijelom realizovati kroz programsku šemu **Garancije za mlade** za mlada (15-29) NEET lica iz pilot opština: Nikšić, Bijelo Polje i Ulcinj. Zatim, kroz **IPA III projekat** *Employment and skills of youth and vulnerable groups in the Labour Market* i u skladu sa definisanim ciljevima Operacije iz OIS dokumenta. Zavod će, tokom 2026. godine, sprovesti programske aktivnosti koje doprinose jačanju kompetencija, povećanju zapošljivosti i integraciji ranjivih kategorija stanovništva na

tržište rada. Fokus je stavljen na programe obrazovanja, osposobljavanja i samozapošljavanja, koji direktno doprinose ključnim rezultatima definisanim u OIS dokumentu: povećanju stope zapošljavanja mladih, unapređenju položaja socijalno ugroženih i ranjivih kategorija na tržištu rada, smanjenju rizika od dugoročne nezaposlenosti i jačanju socijalne inkluzije. Istovremeno, planirani programi doprinose i ciljevima Garancije za mlade, reformskim obavezama države i strateškoj namjeri Zavoda da razvoj ljudskog kapitala bude usklađen sa dinamikom tržišnih potreba. Takođe, u skladu sa prioritetima **Reformske agende Crne Gore 2024–2027.** u oblasti razvoja ljudskog kapitala i tržišta rada, planirani programi aktivne politike zapošljavanja za tekuću godinu biće direktno usmjereni na povećanje ekonomske aktivacije ranjivih grupa, posebno korisnika materijalnog obezbjeđenja, neaktivnih žena i drugih kategorija nezaposlenih lica koja imaju otežan pristup tržištu rada. Reformska agenda jasno prepoznaje potrebu da se kroz aktivnu politiku zapošljavanja unaprijedi položaj žena na tržištu rada, kao i da se radno sposobni korisnici materijalne podrške u većoj mjeri uključe u procese osposobljavanja, obrazovanja i zapošljavanja, uz cilj smanjenja zavisnosti od socijalnih davanja. Dokument naglašava važnost razvoja rodno osjetljivih mjera, kreiranja programa zasnovanih na individualnim potrebama korisnika i partnerstva sa poslodavcima, kao i obavezu da se unaprijedi metodološki okvir za ciljanu aktivaciju grupa sa niskim učešćem u zaposlenosti. U skladu sa ovim reformskim opredjeljenjima, planirano je sprovođenje programa aktivne politike zapošljavanja kojima se direktno odgovara na reformski izazov koji se odnosi na potrebu veće aktivacije korisnika materijalnog obezbjeđenja i njihovo postupno uključivanje na tržište rada. Dodatno, u skladu sa ciljevima Reformske agende koji se odnose na povećanje učešća žena u radnoj snazi, unapređenje njihovih kompetencija i smanjenje prepreka za zapošljavanje, planirana je realizacija programa usmjerenih na jačanje položaja žena na tržištu rada i smanjenje rizika od dugoročne nezaposlenosti, posebno među neaktivnim i teško zapošljivim kategorijama nezaposlenih žena.

Na ovaj način, Zavod za zapošljavanje Crne Gore direktno doprinosi ostvarivanju ključnih reformskih ciljeva iz oblasti rada, rodne ravnopravnosti i socijalne uključenosti, istovremeno jačajući funkcionalnu povezanost između obrazovanja, obuka i tržišta rada. Programi će biti realizovane u partnerstvu sa poslodavcima i lokalnim zajednicama, uz primjenu prilagođenih pristupa, moduliranih programa i ciljanog praćenja rezultata, što će doprinijeti održivom povećanju zaposlenosti i poboljšanju kvaliteta života korisnika.

U tom kontekstu, u tekućoj godini je donešen Katalog mjera i programa aktivne politike zapošljavanja koji sistematizuje i sublimira programske intervencije u jedinstveni dokument, povezuje nacionalne strateške ciljeve sa reformskim procesima, ciljevima rasta i obavezama iz evropskih instrumenata, omogućavajući brže usmjeravanje resursa. Programi dati Katalogom kreirani su saglasno *Metodologiji za kreiranje, sprovođenje i praćenje mjera i programa aktivne politike zapošljavanja* i *Metodologiji rodne ravnopravnosti u uslugama Zavoda za zapošljavanje i aktivnim mjerama tržišta rada u skladu sa principima ESF+*.

Katalog je okvirni višegodišnji bazični, sprovedbeni dokument programa aktivne politike zapošljavanja čija implementacija je planirana *Programom rada Zavoda za 2026. godinu*. Shodno tome, Zavod će u tekućoj godini, u okviru raspoloživih budžetskih sredstava u iznosu od **5,719.072,00€**, realizovati više aktivnih mjera za **ukupno 2.062 nezaposlena lica**, uz finansijsku podršku u iznosu od **5.220.120,00€**, dok će se iz preostalih budžetskih sredstava izmiriti ugovorene, a nedospjele obaveze nastale po osnovu realizacije programa aktivne politike zapošljavanja koji su započeti u prethodnoj godini i završavaju se u tekućoj godini.

1. Obrazovanje i osposobljavanje

Budžet za sprovođenje *Obrazovanja i osposobljavanja* je **2.000.000,00€**.

Od ukupno raspoloživih sredstava, **1.750.660,00€** se usmjerava na realizaciju više programa obrazovanja i osposobljavanja kojima će se obuhvatiti **840 nezaposlenih lica**, i to:

- 50 mladih (15-29) NEET lica, u skladu sa Planom implementacije Garancije za mlade;
- 70 lica iz kategorije mladih (15-29), a koja su obuhvaćena kroz IPA III projekat *Employment and skills of youth and vulnerable groups in the Labour Market*;
- 365 nezaposlenih žena iz kategorije posebno osjetljivih grupa nezaposlenih lica i 335 korisnika materijalnog obezbjeđenja, od kojih je minimum 50% ženskog pola, a koja su obuhvaćena programima Reformske agende;
- 20 mladih lica bez porodične i institucionalne zaštite u procesu osamostaljivanja, lica suočenih sa životnim okolnostima koje usporavaju njihov profesionalni razvoj i drugih mladih lica izloženih povećanom riziku od socijalne isključenosti, za koja će se u formi pilot programa, u tekućoj godini, započeti sa uspostavljanjem sveobuhvatne institucionalne podrške.

Iz preostalih budžetskih sredstava izmiriće se ugovorene, a nedospjele obaveze nastale po osnovu realizacije programa obrazovanja i osposobljavanja koji su započeti u prethodnoj godini i završavaju se u tekućoj godini.

Pri planiranju programskih intervencija imalo se u vidu:

- da položaj nezaposlenih lica na tržištu rada, između ostalog, determiniše njihov obrazovni status, a da kretanja na tržištu rada ukazuju na nedovoljnu usklađenost ponude obrazovnih programa sa potrebama tržišta rada,
- da nezaposlena lica, posebno mlada lica raspolažu sa ograničenim radnim iskustvom ili uopšte nemaju radno iskustvo u stečenom nivou kvalifikacije obrazovanja,
- da prelasci iz obrazovanja u svijet rada i održivo uključivanje na tržište rada traje duže zbog promjenjive prirode rada, promjenljivih perioda provedenih u obrazovnom sistemu, zastarjelosti znanja i vještina za kojima postoji potražnja.

Programima obrazovanja i osposobljavanja mladih NEET lica – Garancija za mlade obuhvatiće se **29 mladih (15-29) NEET lica** sa identifikovanim obrazovnim preprekama pri zapošljavanju, a koja su nakon profilisanja i utvrđivanja individualnog plana zapošljavanja usmjerena na odgovarajući program obrazovanja.

Ova programska aktivnost realizovaće se u saradnji sa organizatorima obrazovanja, kroz programe sticanja stručnih kvalifikacija, mikro-kvalifikacija, drugih kvalifikacija i programe sticanja ključnih kompetencija, u okviru budžetskih sredstava u iznosu od **43.500,00€**.

Program osposobljavanja mladih NEET lica za samostalan rad – Garancija za mlade realizovaće se za **21 mlado (15-29) NEET lice** bez radnog iskustva u VI ili VII nivou kvalifikacije obrazovanja, u cilju brže tranzicije ove kategorije lica iz sistema obrazovanja u svijet rada, putem programskih aktivnosti kojima se usklađuju njihove potrebe sa zahtjevima poslodavaca za zapošljavanjem lica sa radnim iskustvom, sa akcentom na zelena i digitalna radna mjesta.

Programske aktivnosti sprovode se po programima poslodavaca (najmanje 30% izvođača, tzv. „zelenih ili digitalnih“ programa, tj. izvođača sa pretežnom djelatnošću u okviru grupe djelatnosti iz sektora utvrđenih Katalogom mjera i programa aktivne politike zapošljavanja), u trajanju od devet mjeseci i uz finansijsku podršku Zavoda u ukupnom iznosu od **123.420,00€**.

Radna praksa za posebno osjetljive kategorije nezaposlenih žena - realizovaće se u okviru programa **Reformske agende za 150 žena** iz grupe posebno osjetljivih nezaposlenih lica, kojima će se omogućiti da u realnom radnom okruženju, uz stručno vodstvo mentora provjere svoje kompetencije i procjene sposobnosti za direktno zapošljavanje ili usmjeravanje u produbljeni proces osposobljavanja uz rad.

Ciljna grupa programa su žene koje žele da obavljaju određene poslove ali nijesu sigurne u svoje sposobnosti ili su bez radnog iskustva u zanimanju koje posjeduju ili nijesu sigurne u izbor zanimanja ili posla koji bi željele da obavljaju, i to:

- korisnice materijalnog obezbjeđenja;
- sa 50 i više godina života;
- koje su na dan uključivanja u program prijavljena u evidenciju Zavoda najkraće šest mjeseci u kontinuitetu;
- koje žive u ruralnim zajednicama i opštinama sa niskim indeksom razvijenosti;
- samohrane majke;
- pripadnice RE populacije;
- lica sa ili bez završene osnovne škole;
- zainteresovane da rade na netipičnim poslovima koji se tradicionalno smatraju muškim poslovima.

Učesnica programa može biti lice koje pripada jednoj, više ili svim navedenim grupama nezaposlenih lica.

Ova programska aktivnost realizovaće se u saradnji sa poslodavcima, u trajanju od mjesec dana i uz finansijsku podršku Zavoda u ukupnom iznosu od **45.000,00€**.

Očekivani ishod realizacije programa je da se 50% učesnica ovog programa uključi u program podsticaja za zapošljavanje, a 50% u program osposobljavanja za rad.

Program osposobljavanja žena za zapošljavanje na poslovima koji se tradicionalno smatraju muškim – realizovaće se u okviru programa **Reformske agende za 75 žena** iz posebno osjetljivih grupa nezaposlenih lica, prijavljenih u evidenciju Zavoda najkraće šest mjeseci u kontinuitetu.

Programske aktivnosti realizovaće se u saradnji sa poslodavcima, u trajanju do 12 mjeseci. Dužina sprovođenja programa zavisi od dužine perioda osposobljavanja učesnika za rad uz kontinuirani mentoring, a koja u zavisnosti od složenosti poslova određenog radnog mjesta može trajati od jednog do četiri mjeseca. Nakon perioda osposobljavanja slijedi period samostalnog obavljanja poslova radnog mjesta u duplo dužem trajanju od perioda osposobljavanja.

Program će se sprovoditi uz finansijsku podršku Zavoda do 50% ugovorenog trajanja programa, u ukupnom iznosu od **327.970,00€**.

Program uključivanja žena na tržište rada - realizovaće se u okviru programa Reformske agende za **60 lica** ženskog pola kojima je nedostatak znanja, vještina i sposobnosti za obavljanje poslova određenih zanimanja prepreka pri zapošljavanju, a koje su:

- prijavljene u evidenciju Zavoda najkraće 12 mjeseci prije dana uključivanja u program;
- bez ili sa završenom osnovnom školom;
- pripadnice RE populacije.

Učesnica programa može biti lice koje pripada jednoj, više ili svim navedenim grupama nezaposlenih lica.

Program će se realizovati u saradnji sa poslodavcima, u trajanju od sedam mjeseci, kroz dva programska modula:

I modul – upoznavanje sa radnim mjestom za *60 učesnica* i

II modul - osposobljavanje i zapošljavanje za najmanje 50% učesnica prvog programskog modula, tj. *30 lica*.

Budžet za realizaciju ovog programa iznosi **121.050,00€**.

Program osposobljavanja korisnika materijalnog obezbjeđenja za sticanje prvog radnog iskustva - realizovaće se u okviru programa **Reformske agende**, za **75 korisnika materijalnog obezbjeđenja (50% lica ženskog pola)** bez radnog iskustva u stečenoj kvalifikaciji nivoa obrazovanja, u saradnji sa poslodavcima (najmanje 30% izvođača, tzv. „zelenih ili digitalnih“ programa, tj. izvođača sa pretežnom djelatnošću u okviru grupe djelatnosti iz sektora utvrđenih Katalogom mjera i programa aktivne politike zapošljavanja).

Programske aktivnosti realizovaće se uz podršku mentora, u trajanju od šest, odnosno devet mjeseci, u zavisnosti od nivoa kvalifikacije obrazovanja učesnika i uz finansijsku podršku Zavoda u ukupnom iznosu od **370.932,00€**.

Program integracije korisnika materijalnog obezbjeđenja u svijet rada – realizovaće se u okviru programa Reformske agende za **200 korisnika materijalnog obezbjeđenja (50% lica ženskog pola)** kojima je nedostatak znanja, vještina i sposobnosti za obavljanje poslova određenih zanimanja prepreka pri zapošljavanju.

Program će se realizovati u saradnji sa poslodavcima kroz dva programska modula (I modul – upoznavanje sa radnim mjestom za *200 učesnika* i II modul – osposobljavanje i zapošljavanje najmanje 50% učesnika prvog programskog modula, tj. *100 korisnika materijalnog obezbjeđenja*) i uz finansijsku podršku Zavoda u iznosu od **487.344,00€**.

Program podrške budućim preduzetnicima i osnivačima drugih oblika obavljanja privredne djelatnosti – *Specijalizovane radionice* za **210 potencijalnih korisnika bespovratnih sredstava za samozapošljavanje**, usmjerene na unapređenje preduzetničkih znanja i kompetencija učesnika za započinjanje i upravljanje biznisom, koje će se u okviru budžeta od **15.000,00€** realizovati u saradnji sa spoljnim izvođačem.

Program „Start 20“ – Program podrške za samostalni život i rad obuhvatiće **20 mladih lica** bez porodične i institucionalne zaštite u procesu osamostaljivanja, lica suočenih sa životnim okolnostima koje usporavaju njihov profesionalni razvoj i drugih mladih lica koja su izložena povećanom riziku od socijalne isključenosti.

Program je usmjeren ka uspostavljanju pune institucionalne podrške licima iz ciljne grupe programa. U prvoj fazi uključuje aktivnosti usmjerene na održivo zapošljavanje kreirano shodno potrebama svakog od učesnika ponaosob. Shodno individualnim potrebama učesnika, program obuhvata mogućnost obezbjeđenja smještaja i ishrane tokom 10 mjeseci trajanja programa, kao i pristup adekvatnoj stručnoj podršci kako bi se olakšala njihova tranzicija ka samostalnom životu, uključujući i samostalno funkcionisanje na tržištu rada.

Programske aktivnosti realizovaće se u saradnji sa poslodavcima, uz finansijsku obavezu Zavoda, u iznosu od **216.444,00€**.

2. Podsticaji za samozapošljavanje i zapošljavanje

Budžet za *Podsticaje za samozapošljavanje i zapošljavanje* je **2.454.366,00€**.

Programi podsticaja integracije na tržištu rada lica sa identifikovanim poteškoćama u pronalaženju posla usled nedovoljne i neadekvatne ponude radnih mjesta za koja posjeduju tražena znanja, vještine i kompetencije, realizovaće se kroz programske intervencije usmjerene na samozapošljavanje i zapošljavanje **242 nezaposlena lica**, uz finansijski podsticaj u ukupnom iznosu od **2.204.754,00€**, i to za:

- 22 mlada (15-29) NEET lica u skladu sa Planom implementacije Garancije za mlade;
- 75 korisnika materijalnog obezbjeđenja, od kojih je minimum 50% žena, obuhvaćenih programima Reformske agende;
- 145 žena pripadnica posebno osjetljivih grupa nezaposlenih lica, uključenih u programe Reformske agende.

Iz preostalih budžetskih sredstava izmiriće se ugovorene, a nedospjele obaveze nastale po osnovu realizacije programa za samozapošljavanje i zapošljavanje, koji su započeti u prethodnoj godini i završavaju se u tekućoj godini.

Program podsticaja za samozapošljavanje korisnika materijalnog obezbjeđenja - realizovaće se u okviru programa **Reformske agende**, za **50 korisnika materijalnog obezbjeđenja (50% lica ženskog pola)** prijavljenih u evidenciju nezaposlenih lica Zavoda najkraće četiri mjeseca, u kontinuitetu, na dan objave javnog konkursa za izbor korisnika bespovratnih sredstava za samozapošljavanje.

Korisnici bespovratnih sredstava za samozapošljavanje će osnovati jedan od oblika obavljanja privredne djelatnosti, u njemu zasnovati radni odnos i shodno poslovnoj viziji razvoja sopstvenih biznis ideja otvoriti nova radna mjesta za dodatna zapošljavanja.

Program će se realizovati u okviru budžetskih sredstava za dodjelu grantova za samozapošljavanje u ukupnom iznosu od **625.000,00€**.

Bespovratna sredstva koja se mogu dodijeliti jednom korisniku zavise od buduće registrovane djelatnosti poslovnog subjekta korisnika, tj. da li osniva jedan od oblika obavljanja privredne djelatnosti u okviru grupe djelatnosti iz sektora zelenih ili digitalnih radnih mjesta utvrđenih Katalogom mjera i programa aktivne politike zapošljavanja. Korisniku se može dodijeliti grant u iznosu od 4.000,00€ do 10.000,00€, odnosno do 15.000,00€ za osnivanje, tzv. „zelenih“ ili „digitalnih“ poslovnih subjekata.

Pored finansijske podrške, korisnicima bespovratnih sredstava za samozapošljavanje, pružice se i stručna pomoć radi sticanja i/ili unaprjeđenja preduzetničkih znanja i kompetencija potrebnih za uspješno započinjanje i upravljanje biznisa, organizovanjem specijalizovanih radionica i obezbjeđenjem mentorstva tokom prvih 10 mjeseci poslovanja.

Program podsticaja ženskog preduzetništva i drugih oblika obavljanja privredne djelatnosti - realizovaće se u okviru programa **Reformske agende**, za **70 žena** prijavljenih u evidenciju nezaposlenih lica Zavoda najkraće četiri mjeseca, u kontinuitetu, na dan objave javnog konkursa za izbor korisnika bespovratnih sredstava za samozapošljavanje, u ukupnom iznosu od **875.000,000€**.

Korisnice bespovratnih sredstava za samozapošljavanje će osnovati jedan od oblika obavljanja privredne djelatnosti, u njemu zasnovati radni odnos i shodno poslovnoj viziji razvoja sopstvenih biznis ideja otvoriti nova radna mjesta za dodatna zapošljavanja.

Bespovratna sredstva koja se mogu dodijeliti jednom korisniku zavise od buduće registrovane djelatnosti poslovnog subjekta korisnika, tj. da li osniva jedna od oblika obavljanja privredne djelatnosti u okviru grupe djelatnosti iz *sektora zelenih ili digitalnih radnih mjesta* utvrđenih Katalogom mjera i programa aktivne politike zapošljavanja. Korisniku se može dodijeliti grant u iznosu od 4.000,00€ do 10.000,00€, odnosno do 15.000,00€ za osnivanje, tzv. „zelenih“ ili „digitalnih“ poslovnih subjekata.

Pored finansijske podrške, korisnicima bespovratnih sredstava za samozapošljavanje, pružice se i stručna pomoć radi sticanja i/ili unaprjeđenja preduzetničkih znanja i kompetencija potrebnih za uspješno započinjanje i upravljanje biznisa, organizovanjem specijalizovanih radionica i obezbjeđenjem mentorstva tokom prvih 10 mjeseci poslovanja.

Podsticaji za zapošljavanje mladih NEET lica – Garancija za mlade – realizovaće se za **22 mlada (15-29) NEET lica** sa izrazitim poteškoćama u pronalaženju posla (45% lica koja na dan uključivanja u program nijesu bila u radnom odnosu najkraće 12 mjeseci u kontinuitetu).

Učesnici programa će zasnovati radni odnos na poslovima koji bi mogli biti održivi i nakon isteka perioda subvencioniranog programskog zapošljavanja, sa akcentom na *zelena i digitalna radna mjesta*, uz finansijski podsticaj poslodavcima u ukupnom iznosu od **132.300,00€**.

Program se realizuje u saradnji sa poslodavcima, u trajanju do 12 mjeseci, uključujući i period subvencioniranog zapošljavanja učesnika u trajanju od šest do najduže devet mjeseci.

Podsticaji za zapošljavanje žena - realizovaće se u okviru programa **Reformske agende** za **75 posebno osjetljivih kategorija nezaposlenih žena** koje su na dan uključivanja u program prijavljena u evidenciju Zavoda najkraće šest mjeseci u kontinuitetu, od kojih 49% dugoročno nezaposlenih žena, i to:

- sa ili bez završene osnovne škole;
- sa 50 i više godina života;
- pripadnica RE populacije;
- sa prebivalištem u ruralnim zajednicama i opštinama sa nižim indeksom razvijenosti;
- samohranih majki.

Učesnica programa može biti lice koje pripada jednoj, više ili svim navedenim kategorijama lica.

Program je usmjeren na smanjenje dugoročne nezaposlenosti i prevenciju prelaska u dugoročnu nezaposlenost žena, koje će zasnovati radni odnos na poslovima koji mogu biti održivi i nakon isteka perioda subvencioniranog programskog zapošljavanja, sa akcentom na *zelena i digitalna radna mjesta* i uz finansijski podsticaj poslodavcima u ukupnom iznosu od **422.775,00€**.

Program se realizuje u saradnji sa poslodavcima, u trajanju do 12 mjeseci uključujući i period subvencioniranog zapošljavanja učesnika, u trajanju od šest do najduže devet mjeseci.

Podsticaji za zapošljavanje korisnika materijalnog obezbjeđenja - realizovaće se u okviru programa **Reformske agende, za 25 korisnika materijalnog obezbjeđenja (50% žena)**, prijavljenih u evidenciju Zavoda najkraće šest mjeseci u kontinuitetu, na dan uključivanja u program (44% dugoročno nezaposlena lica).

Program je usmjeren na smanjenje dugoročne nezaposlenosti i prevenciju prelaska u dugoročnu nezaposlenost lica iz ciljne grupe programa koji će zasnovati radni odnos na poslovima koji bi mogli biti održivi i nakon isteka perioda subvencioniranog programskog zapošljavanja, sa akcentom na *zelena i digitalna radna mjesta*, uz finansijski podsticaj poslodavcima u ukupnom iznosu od **149.679,00€**.

Programske aktivnost se realizuje u trajanju do 12 mjeseci uključujući i period subvencioniranog zapošljavanja učesnika u trajanju od šest do devet mjeseci.

3. Direktno otvaranje radnih mjesta

Program zapošljavanja na netržišnim poslovima od javnog interesa, realizovaće se za **420 nezaposlenih lica** koja su u povećanom riziku od socijalne isključenosti, i to:

- lica koja u poslednjih šest mjeseci nijesu bila u radnom odnosu;
- sa 50 i više godina života;
- mlada (15-29) lica;
- sa ili bez završene osnovne škole;
- bez radnog iskustva;
- pripadnici RE populacije;
- korisnici materijalnog obezbjeđenja;
- lica sa prebivalištem u ruralnim sredinama.

Učesnik programa može biti lice koje pripada jednoj, više ili svim navedenim kategorijama nezaposlenih lica.

Programske aktivnosti usmjerene su na očuvanje i unapređenje radnih sposobnosti učesnika, kroz njihovo privremeno zapošljavanje na društveno korisnim i neprofitabilnim poslovima koji doprinose potrebama lokalne zajednice i korisnika socijalnih usluga. Angažovanjem u realnom radnom okruženju učesnici održavaju i razvijaju radne vještine, povećavaju zapošljivost na otvorenom tržištu rada i smanjuju rizik od dugoročne nezaposlenosti, uz istovremeno jačanje socijalne kohezije i javnog interesa.

Budžet za realizaciju ovog programa je **1.000.000,00€**.

4. IPA budžetska podrška programima aktivne politike zapošljavanja

Uz IPA III budžetsku podršku - *područje podrške 1 „Inkluzivno tržište rada”*, u okviru operacije „Zapošljavanje i vještine mladih i ranjivih grupa na tržištu rada” za *ostvarivanje Operativnog programa „Zapošljavanje i socijalna uključenost”*, realizovaće se tri programa aktivne politike zapošljavanja, za najmanje **560 mladih nezaposlenih lica iz ranjivih i marginalizovanih grupa**, od kojih 101 mlado (15-29) NEET lice. Programi će se sprovoditi uz finansijsko učešće Zavoda u ukupnom iznosu od **264.706,00€** (15% programskog budžeta). Programi koji čine sastavni dio OIS dokumenta su:

Program osposobljavanja ranjivih grupa nezaposlenih lica za rad kod poslodavca - realizovaće se za **250 nezaposlenih lica** kojima je nedostatak znanja, vještina i sposobnosti za obavljanje poslova određenih zanimanja prepreka u zapošljavanju, od kojih 43 mlada (15-29) NEET lica i uz finansijsko učešće Zavoda u iznosu od **88.695,00€**.

Program osposobljavanja mladih za samostalan rad – realizovaće se za **250 nezaposlenih lica** III i IV nivoa obrazovanja i bez radnog iskustva u stečenoj kvalifikaciji nivoa obrazovanja, od kojih za 43 mlada (15-29) NEET lica i uz finansijsko učešće Zavoda u iznosu od **84.961,00€**.

Program podsticaja za samozapošljavanje – realizovaće se za **60 mladih (15-29) nezaposlenih lica**, od kojih 15 mladih (15-29) NEET lica koja u samozapošljavanju prepoznaju izlaz iz nezaposlenosti i kojima će se omogućiti da uz finansijski podsticaj od 4.000,00€ do 10.000,00€ i uz adekvatnu stručnu podršku prevaziđu izazove u pokretanju sopstvenog biznisa, osnuju jedan od oblika obavljanja privredne djelatnosti, samozaposle se i shodno poslovnoj viziji razvoja svoje biznis ideje otvore nova radna mjesta.

Zavod će finansirati realizaciju ovog programa u iznosu od 91.050,00€.

Finansijski okvir za realizaciju mjera i programa aktivne politike zapošljavanja

I Mjere aktivne politike zapošljavanja – 5.719.072,00 Eur

1. Obrazovanje i osposobljavanje – 2.000.000,00 Eur
2. Podsticaji za samozapošljavanje i zapošljavanje – 2.454.366,00 Eur
3. Direktno otvaranje radnih mjesta - javni rad - 1.000.000,00 Eur
4. IPA budžetska podrška programima aktivne politike zapošljavanja – 264.706,00 Eur

Fond za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje lica sa invaliditetom

Za oblast profesionalne rehabilitacije i zapošljavanja lica sa invaliditetom, u 2026. godini Budžetom je opredijeljeno **25.800.000,00** Eur. Planirane su sledeće aktivnosti:

- ✓ Kontinuirani rad komisija za profesionalnu rehabilitaciju, po zahtjevima za utvrđivanje procenta invaliditeta, preostale radne sposobnosti, mogućnosti zapošljavanja i po

zahtjevima za priznavanje prava na uključivanja u mjere i aktivnosti profesionalne rehabilitacije. Pored rada komisija za profesionalnu rehabilitaciju, u 2026. godini planira se i rad Komisije za ocjenu predloga projekata, kao i kontinuirani rad Komisija za praćenje projekata finansiranih putem grant šema.

- ✓ Sprovođenje mjera i aktivnosti profesionalne rehabilitacije kod izabranih izvođača profesionalne rehabilitacije, u kojima učestvuju nezaposlena i zaposlena lica sa invaliditetom, na osnovu plana profesionalne rehabilitacije koji su zaključili sa savjetnikom za profesionalnu rehabilitaciju. Za mjere profesionalne rehabilitacije u 2026. godini Budžetom je opredijeljeno **800,000.00 Eur**. U ove mjere mogu se uključiti nezaposlena i zaposlena lica sa invaliditetom na osnovu rješenja Komisije za profesionalnu rehabilitaciju.
- ✓ U prvih šest mjera (Mjera 1: Savjetovanje, podsticanje i motivisanje lica sa invaliditetom na aktivno traženje zaposlenja; Mjera 2: Utvrđivanje preostale radne sposobnosti; Mjera 3: Pomoć u prihvatanju vlastite invalidnosti i upoznavanje sa mogućnostima uključivanja u osposobljavanje i rad; Mjera 4: Pomoć u izboru odgovarajućih profesionalnih ciljeva; Mjera 5: Razvijanje socijalnih spretnosti i vještina; Mjera 6: Pomoć prilikom traženja odgovarajućeg radnog mjesta) mogu se uključiti nezaposlena i zaposlena lica sa invaliditetom, a u ostale samo zaposlena lica.
- ✓ Na osnovu mjera 7, 8 i 9 (Mjera 7: Analiza konkretnog radnog mjesta i radnog okruženja lica sa invaliditetom; Mjera 8: Izrada plana prilagođavanja radnog mjesta i radnog okruženja za lica sa invaliditetom; Mjera 9: Izrada plana potrebne opreme i sredstava za rad za lica sa invaliditetom) zaposlena lica sa invaliditetom ostvarivaće prava na subvencije koje se odnose na prilagođavanje radnog mjesta i asistenta (pomagača u radu). Mjere će se izvoditi kod sledećih izvođača profesionalne rehabilitacije: DOO „ZOPT“ , DOO „PAMARK“ i JU Centar za profesionalnu rehabilitaciju. Sa ovim izvodjačima su zaključeni ugovori.
- ✓ Dodjela novčanih pomoći polaznicima programa profesionalne rehabilitacije za vrijeme trajanja programa, koja ne može biti veća od 15% prosječne mjesečne bruto zarade u Crnoj Gori za 2025. godinu. Ovo pravo će ostvarivati nezaposlena lica uključena u mjere profesionalne rehabilitacije
- ✓ Finansiranje grant šema za podsticanje zapošljavanja lica sa invaliditetom u cilju otvaranja novih radnih mjesta i zapošljavanja lica sa invaliditetom. Za finansiranje grant šema Budžetom je opredijeljeno **1,000,000.00 Eur**. U prvom kvartalu 2026. godine planira se raspisivanje javnog poziva za dodjelu bespovratnih sredstava Fonda za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje lica sa invaliditetom sa evidencije nezaposlenih.
- ✓ Dodjela subvencija za zapošljavanje lica sa invaliditetom (bespovratna sredstva za prilagođavanje radnog mjesta i uslova rada za zapošljavanje lica sa invaliditetom; kreditna sredstva pod povoljnim uslovima za kupovinu mašina, opreme i alata potrebnog za zapošljavanje lica sa invaliditetom; učešće u finansiranju ličnih troškova asistenta

(pomagača u radu) lica sa invaliditetom i subvencije zarade lica sa invaliditetom koje se zaposli). Za subvencije je Budžetom opredijeljeno **24,000,000.00 Eur**.

- ✓ Na sjednicama Savjeta Fonda tokom 2025. godine, razmatrano je 54 zahtjeva poslodavaca za ostvarivanje prava na bespovratna sredstva za prilagođavanje radnog mjesta i uslova rada. Od ukupnog broja razmatranih zahtjeva za 28 je pozitivno odlučeno. Za 5 zahtjeva Savjet Fonda se izjasnio da je potrebna dopuna, jer se radi o ponovnom opremanju radnog mjesta. Za 7 zahtjeva Savjet Fonda se izjasnio negativno iz razloga što su članovi mišljenja da se radi o opremanju radnog mjesta, a ne o prilagođavanju ili iz razloga što se Izvođač profesionalne rehabilitacije izjasnio da nema osnova i potrebe za prilagođavanjem radnog mjesta. Savjet se za 4 zahtjeva izjasnio na način da je dao pozitivno mišljenje na dio sredstava za prilagođavanje radnog mjesta, a dio odbio uz obrazloženje da je po njihovom mišljenju riječ o osnovnim sredstvima koja čine jedan radni prostor. Postupak je u prekidu za 10 zahtjeva.
- ✓ U 2025. godini na sjednicama Savjeta Fonda razmatran je 35 zahtjeva za ostvarivanje prava na subvenciju – učešće u finansiranju ličnih troškova asistenta (pomagača u radu) zaposlenom licu sa invaliditetom, od kojih je 18 lica zasnovalo radni odnos na određeno vrijeme, dok je 17 lica zasnovalo radni odnos na neodređeno vrijeme. Od ovog broja na sjednicama Savjeta Fonda odobreno je 33 zahtjeva za priznavanje prava na subvenciju za finansiranje troškova asistenta, dok su 2 zahtjeva odbijena iz razloga što izvođač nije predložio angažovanje asistenta u radu. Na dan 31.12.2025. godine 169 poslodavaca ostvaruje pravo na subvenciju - učešće u finansiranju ličnih troškova asistenta (pomagača u radu) za 192 lica sa invaliditetom, od čega žene 92, a muškaraca 100. Na određeno vrijeme 7 lica, a na neodređeno 185 lica.
- ✓ Tokom 2025. godine na sjednicama Savjeta Fonda ukupno je razmatran 2.031 zahtjev za ostvarivanje prava na subvenciju zarade od čega je za 1774 zahtjeva predloženo donošenje odluke o priznavanju prava, a dok je za 52 zahtjeva predloženo da se donese odluka o odbijanju zahtjeva iz razloga što u trenutku podnošenja zahtjeva zaposleni nije bio zaposlen kod poslodavca na osnovu ugovora o radu za koji je podnešen zahtjev za subvenciju zarade, zatim kada je sa OSI zaključen ugovor o dopunskom radu, a sve u skladu sa odredbama članova 37 i 37a Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju lica sa invaliditetom. U odnosu na 31.12.2024. godine, broj poslodavaca se umanjio za 49, dok se kod broja zaposlenih lica uočava povećanje i to za 994 zaposlene osobe sa invaliditetom.

Sektor za ugovaranje i finansiranje sredstava EU podrške

Novi sektor Zavoda za zapošljavanje Crne Gore koji je u IPA sistemu prepoznat kao ugovaračko tijelo – IBFM (Posredničko tijelo za finansijsko upravljanje) u 2026. godini planira aktivnosti koje u skladu sa aktivnim i pretpostavljenim planom javnih nabavki:

- Operativni identifikacioni formular (u daljem tekstu OIS) broj 1 „Zapošljavanje i vještine mladih i ranjivih grupa na tržištu rada I“ je zvanično odobren od strane Delegacije EU u Crnoj Gori 08.12.2025. godine. Tenderski paket za direktni grant koji proizilazi iz ovog OIS-a je poslat Delegaciji EU na ex ante odobrenje 15.01.2026. godine. U skladu sa planom javnih nabavki, a nakon sprovedenih neophodnih koraka početak implementacije se očekuje 04.06.2026. godine.
- OIS broj 2 „Zapošljavanje i vještine mladih i ranjivih grupa na tržištu rada II“ je u procesu odobravanja od strane Delegacije EU i kao takav podliježe takođe hronologiji plana javnih nabavki te je pretpostavljeni rok za početak implementacije ovog direktnog granta 02.12.2026. godine.
- OIS broj 2 je po tipu ugovora podijeljen na usluge i nabavku te s toga su i tenderske procedure drugačije i podijeljene po rokovima na sledeći način:
 1. Za aktivnost „Podrška ljudskim resursima u ZZZCG i unapređenje procesa, alata i politika“ PIN (prethodna informacija o nabavci) će biti objavljen 26.11.2026. dok se potpisivanje ugovora za usluge očekuje u 2027. godini.
 2. Za aktivnost „Unapređenje IT sistema ZZZCG“ PIN će biti objavljen 15.10.2026. dok se potpisivanje ugovora očekuje u 2027. godini.

Izvjestan broj aktivnosti u skladu sa Operativnim programom 2024-2027 sprovodi IBFM Zavoda za zapošljavanje kao ugovorno tijelo iako se te aktivnosti ne tiču direktno Zavoda kao korisnika već resornih ministarstava:

- Za aktivnost „Tehnička pomoć za izgradnju kapaciteta i jačanje zaposlenih u sistemu upravljanja i kontrole Programa“ objavljivanje PIN-a je planirano 28.05.2026. dok je potpisivanje ugovora predviđeno za 2027. godinu.
- Za aktivnost „Tehnička podrška sistemu upravljanja i kontrole Programa za IPA III OP ESI II“ objavljivanje PIN-a je planirano 28.04.2026. dok je planirani početak realizacije ugovora 30.10.2026. godine.

Neophodno je napomenuti da su datumi predviđeni u skladu sa pravilima i procedurama koje proizilaze iz IPA III programa pretprijetne pomoći i pratećih dokumenata (Priručnik o procedurama) i da su podložni izmjenama u zavisnosti od operativnih odluka.

Nadalje, IBFM će sprovoditi sve redovne aktivnosti koje se tiču obaveza izvještavanja ka Upravljačkom tijelu, što uključuje i mjesečna ažuriranja planova nabavki, kvartalne finansijske izvještaje, provjere na licu mjesta i ostalo. Planirano je jačanje kapaciteta u skladu sa nalazima svih relevantnih revizorskih tijela kao i obučavanje trenutnih i budućih službenika po kalendaru obuka kako IPA strukture tako i Uprave za ljudske resurse.

Odjeljenje za projekte

Odobreni projekat prekogranične saradnje Crna Gora – Albanija „Povećanje pristojnog zapošljavanja za mlade i nezaposlene osobe u pograničnom području Crne Gore i Albanije“ (Boosting decent employment for youth and unemployed people in the cross-border area of Montenegro and Albania)

Vodeći aplikant ovog projekta je organizacija World Vision Albania, čiji je partner iz Albanije Nacionalna agencija za vještine i zapošljavanje, a sa crnogorske strane partner na projektu je Zavod za zapošljavanje. Vrijednost projekta je 512.812,94 Eur, od čega EU sredstva u iznosu od 435.891,00 Eur. Trajanje je predviđeno od 1.1.2025 – 31.12.2026. godine.

Priprema projektnih predloga, apliciranje na IPA programima i ostale aktivnosti

Pored učešća u programima prekogranične saradnje u okviru Instrumenta pretpristupne pomoći Evropske unije (IPA III), i to u programima Crna Gora – Albanija, Crna Gora – Bosna i Hercegovina, Crna Gora – Srbija, Crna Gora – Kosovo i Crna Gora – Hrvatska, kao i u okviru transnacionalnih IPA III programa, uključujući IPA III ADRION (Jadransko-jonski program) i IPA III Program prekogranične saradnje Italija – Albanija – Crna Gora, Odjeljenje za projekte će, u saradnji sa operativnim strukturama — Kancelarijom za evropske integracije Crne Gore, Ministarstvom finansija Crne Gore – Direktoratom za finansiranje i ugovaranje sredstava pomoći Evropske unije (CFCU) i Ministarstvom rada i socijalnog staranja – Direktoratom za programiranje i implementaciju EU fondova — sprovoditi aktivnosti na pripremi, podnošenju i implementaciji projekata u oblastima tržišta rada, razvoja ljudskih resursa, obrazovanja, socijalne zaštite, kao i u drugim oblastima iz nadležnosti Zavoda za zapošljavanje.

Priprema projektnog predloga po osnovu Direktnog granta iz IPA III programske perspektive

Tokom 2026. godine, Odjeljenje za projekte će preduzeti sve neophodne aktivnosti na pripremi, izradi i prijavljivanju projekta u okviru IPA III programske perspektive, koji se odnosi na dodjelu direktnog granta Zavodu za zapošljavanje Crne Gore. Projekat će biti usmjeren na implementaciju aktivnosti u okviru Specifičnog cilja (OSI) I, koji je odobren od strane Evropske unije, a koji se odnosi na unapređenje zapošljivosti i povećanje učešća na tržištu rada. Aktivnosti će obuhvatiti sprovođenje mjera aktivne politike zapošljavanja, podršku uključivanju nezaposlenih lica u formalno zapošljavanje, unapređenje prelaska iz obrazovanja i osposobljavanja na tržište rada, kao i jačanje kapaciteta Zavoda za efikasniju podršku korisnicima u procesu zapošljavanja.

Učestvovanje u radnim grupama i komisijama

Odjeljenje za projekte će nastaviti da pruža svoj doprinos u cilju uspješnog ispunjavanja obaveza definisanih u pregovaračkim poglavljima 19. i 22, kao i u radu komisija koje formiraju druge organizacione jedinice Zavoda za zapošljavanje Crne Gore, a koje su neophodne za efikasnu implementaciju zadataka u njihovoj nadležnosti.

Odjeljenje za unutrašnju reviziju

Godišnji plan rada unutrašnje revizije se izrađuje na temelju Strateškog plana unutrašnje revizije za period 2026-2028. godine i uređuje aktivnosti Odjeljenja za unutrašnju reviziju Zavoda za zapošljavanje Crne Gore za 2026. godinu. Godišnji plan se zasniva na dokumentovanoj procjeni strategija, ciljeva i rizika Zavoda za zapošljavanje Crne Gore i podržava postizanje ciljeva Zavoda.

Godišnji plan je izrađen u skladu sa Zakonom o upravljanju, unutrašnjoj kontroli i unutrašnjoj reviziji u javnom sektoru ("Službeni list Crne Gore", br. 89/25), a način njegove pripreme utvrđen je Pravilnikom o metodologiji rada unutrašnje revizije, načinu i rokovima čuvanja dokumentacije unutrašnje revizije u javnom sektoru ("Službeni list Crne Gore", br. 120/25).

Planiranje unutrašnje revizije je neophodno kako bi se omogućilo da Odjeljenje za unutrašnju reviziju odredi prioritete i obezbijedi efikasno i efektivno korišćenje resursa. Godišnji plan unutrašnje revizije priprema rukovodilac Odjeljenja, a utvrđuje direktor Zavoda. Obuhvata aktivnosti koje će se preduzeti tokom perioda na koji se plan odnosi, a donosi se do kraja tekuće godine za sljedeću godinu na osnovu usvojenog strateškog plana za trogodišnje razdoblje.

U skladu sa Godišnjim planom, Odjeljenje za unutrašnju reviziju će u 2026. godini sprovesti 3 revizije i to:

Revizija 1: Revizija sistema i postupaka javnih nabavki

Cilj revizije:

Cilj revizije je da ocijeni zakonitost, transparentnost, ekonomičnost i efikasnost sprovođenja postupaka javnih nabavki, kao i funkcionisanje sistema internih kontrola, sa ciljem zaštite javnih sredstava i obezbjeđivanja pravedne konkurencije.

Obuhvat revizije:

Revizija će obuhvatiti provjeru planiranja, sprovođenja i realizacije javnih nabavki, sa ciljem ocjene zakonitosti, transparentnosti i ekonomičnog korišćenja sredstava.

Posebno će se ispitati:

- usklađenost plana nabavki sa budžetom i propisima,
- izbor i sprovođenje postupaka nabavke,
- zaključivanje i realizacija ugovora,
- način evidencije, isplata i kontrolnih mehanizama i
- funkcionisanje sistema internih kontrola u svim fazama postupka.

Revizija će se sprovoditi na uzorku odabranih postupaka, kroz pregled dokumentacije i analitička poređenja planiranog i realizovanog.

Revizija 2: Revizija sistema praćenja realizacije mjera aktivne politike zapošljavanja (APZ)

Cilj revizije:

Cilj revizije je da procijeni funkcionalnost sistema praćenja realizacije mjera APZ, posebno u pogledu metodološke ujednačenosti, tačnosti i potpunosti podataka, kao i njegove sposobnosti da omogući analizu obuhvata, troškova, rezultata i efekata, te da podrži donošenje zasnovanih i blagovremenih odluka.

Obuhvat revizije:

Obuhvat revizije obuhvataće procjenu unosa i kontrole podataka u informacionom sistemu, analizu i izvještavanje o učesnicima i ishodima, mehanizme komunikacije i koordinacije sa područnim jedinicama, identifikovanje rizika i sprovođenje korektivnih mjera, kao i postupke evidencije, arhiviranja i praćenja izvršenja ugovora.

Revizija 3: Revizija Fonda za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje lica sa invaliditetom

Cilj revizije:

Osnovni cilj revizije je potvrditi zakonitost, ekonomičnost i efikasnost rada Fonda u sprovođenju politike zapošljavanja i profesionalne rehabilitacije lica sa invaliditetom. Posebna pažnja biće usmjerena na uspostavljanje i ujednačavanje metodologije rada u ovoj oblasti, kroz procjenu funkcionalnosti i djelotvornosti sistema unutrašnjih kontrola nad radom Fonda.

Obuhvat revizije:

Revizija će obuhvatiti postupke ostvarivanja prava po osnovu Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju lica sa invaliditetom, uključujući provjeru načina primjene propisa, evidencija i kontrolnih mehanizama u praksi.

Odjeljenje će pored planiranih revizorskih angažmana, obavljati i druge aktivnosti:

- savjetodavne usluge na zahtjev rukovodstva,
- stalno praćenje sprovođenja preporuka datih u izvještajima o obavljenim revizijama,
- priprema Godišnjeg plana za 2027. godinu,
- saradnja sa svim organizacionim jedinicama u Zavodu, saradnja sa Direktoratom za centralnu harmonizaciju i razvoj unutrašnjih kontrola u Ministarstvu finansija Crne Gore i Državnom revizorskom institucijom i drugim jedinicama državne uprave,
- kontinuirano stručno usavršavanje i
- ostale aktivnosti vezane za funkcionisanje unutrašnje revizije.

**III. FINANSIJSKI OKVIR ZA REALIZACIJU POLITIKA
TRŽIŠTA RADA ZAVODA ZA ZAPOŠLJAVANJE CRNE
GORE ZA 2026. GODINU**

R/b	Naziv aktivnosti	Finansijska sredstva (Eur)
I	Mjere aktivne politike zapošljavanja	5.719.072,00
1	Obrazovanje i osposobljavanje odraslih	2.000.000,00
1.1	Programi obrazovanja i osposobljavanja odraslih	
1.2	Programi osposobljavanja za samostalan rad	
1.3	Programi osposobljavanja za rad kod poslodavca	
2	Program podsticaja za samozapošljavanje i zapošljavanje nezaposlenih lica	2.454.366,00
2.1	Program podsticaja za samozapošljavanje	
2.2	Program podsticaje za zapošljavanje	
3	Direktno otvaranje radnih mjesta – javni rad	1.000.000,00
4	Podrška programu finansiranim iz IPA fondova	264.706,00
II	Profesionalna rehabilitacija	25.800.000,00
5.1	Mjere profesionalne rehabilitacije	800.000,00
5.2	Subvencije poslodavcima koji zaposle lica sa invaliditetom	24.000.000,00
5.3	Grant šeme koje se odnose na zapošljavanje lica sa invaliditetom	1.000.000,00
Ukupno Budžet Zavoda za zapošljavanje Crne Gore za realizaciju programskih aktivnosti		31.519.072,00